

IN HET VOORJAAR

De koningin ontwaakt en start met het maken van een nest. Dit wordt een embryo-nest genoemd. Ze maakt dat vaak in een dakrand, garage, tuinhuisje, onder een afdak en soms ook in een struik, op een hoogte van 2 á 2,5 meter, waar ze makkelijk in en uit kan vliegen. Dit embryo-nest heeft ongeveer de grootte van een tennisbal. In dat nestje legt ze eitjes, waaruit later werksters geboren worden, die haar helpen. In die periode heeft de koningin suikers nodig om de larven te voeden.

IN DE ZOMER

De werksters bouwen vervolgens een groot nest in de top van een boom. De taak van de koningin is nu eitjes leggen. De nesten zijn vaak peervormig en hebben een diameter van 50 cm tot wel 1 meter.

De werksters gaan ook jagen op "vlees", want ze hebben eiwitten nodig voor zichzelf en de larven. Op hun menu staan onze inheemse insecten, zoals (honing)bijen, hommels, vlinders en andere bestuivers. In het najaar jagen ze vaak in een groep, waardoor ze veel honingbijen in één klap kunnen vangen. De prooien worden van kop, vleugels en poten ontdaan en daarmee worden de larven gevoederd.

Het nest van een Aziatische hoornaar kan zo'n 7000 hoornaars bevatten en heeft ongeveer 18 kilo voeding nodig. Vooral honingbijen zijn interessant, omdat die met duizenden bij elkaar in bijenkasten wonen. Een Aziatische hoornaarvolk kan binnen enkele dagen een complete bijenkast leeg eten.

IN HET NAJAAR

Dan vliegen er weer alleen koninginnen rond, op zoek naar een plek om te overwinteren. Uit elk nest komen ongeveer 500 koninginnen. Hiervan blijft ongeveer een derde over. Ze overwinteren vaak onder schors, in de bodem of in plantenspotten. Deze koninginnen beginnen het volgende voorjaar aan hun eigen nest. Zo neemt het aantal nesten van de Aziatische hoornaar elk jaar toe.

HOE KUNNEN WE HEM BESTRIJDEN?

De enige manier om de opmars van de Aziatische hoornaar te vertragen, is door vernietiging van de nesten. Het klinkt cru, maar het is de enige manier om onze natuur te beschermen.

VAN MAART t/m JUNI

De hoornaars die u dan ziet, zijn koninginnen die een nest willen bouwen. Controleer regelmatig uw dakranden, carports, garages, overkappingen, tuinhuisjes, schuurtjes, enz. Als u een nestje ziet zoals op de foto hiernaast, verwijder het door het in een afgesloten glazen jampot te doen (eventueel met behulp van een plamuurmes) en zet het in de diepvries. Dat is de minst vervelende en tevens de veiligste manier om de hoornaar te doden. Het voorkomt dat u gestoken wordt, en het is voor het dier een zachte dood.

Zorg wel dat de koningin erin zit, anders maakt ze ergens anders een nieuw nest. Maak een foto van de hoornaar en meld het via waarneming.nl met vermelding van de plaats waar de hoornaar gevonden is.

VAN JULI t/m SEPTEMBER

Indien u een Aziatische hoornaar (werkster) ziet, maak haar dan niet dood, maar meldt het via waarneming.nl. Voeg een foto toe en vermeld de lokatie waar ze gezien is. Omdat de nesten hoog in bomen tussen de bladeren zitten, zijn ze erg moeilijk te vinden.

Na meldingen in een bepaald gebied gaan getrainde vrijwilligers op pad om de route van de werkster naar het nest te volgen (met behulp van een "wiekpot" en via "kruispeilingen").

En als u toevallig een nest vindt hoog in een boom, maak dan een foto en meldt het via waarneming.nl of bel de Provincie, zodat het verwijderd kan worden.

Verwijderen van een nest wordt gedaan door specialisten in speciale kleding. Kom zelf nooit in de buurt van zo'n nest. Aziatische hoornaars waarvan hun nest bedreigd wordt, kunnen erg agressief zijn. Het wordt afgeraden om het nest zelf te verwijderen, vanwege het risico op steken.

VAN OKTOBER t/m DECEMBER

Er vliegen nu weer koninginnen rond, op zoek naar een plek om te overwinteren. Vang de koningin (met een jampotje) en zet het in de diepvries. Net als in het voorjaar. Zo voorkomt u dat deze koningin volgend jaar een nieuw nest maakt. Maak een foto van de koningin en meldt het via waarneming.nl.

VERSCHIL TUSSEN AZIATISCHE EN EUROPESE HOORNAAR

Door de koningin te doden voorkom je dat ze een nest kan maken. Maar je wilt dan wel zeker weten dat je te doen hebt met een Aziatische hoornaar en niet met de Europese hoornaar, die hier wel thuis hoort.

De Aziatische hoornaar is kleiner dan de Europese hoornaar. Ze is overwegend zwart met een oranje-gele kop en knalgele poten. Koninginnen zijn zo'n 3 cm lang. Werksters zo'n 2,5 cm.

De Europese hoornaar heeft meer oranje en gele kleuren.

Aziatische hoornaar

Europese hoornaar

WEETJES...

Het aantal nesten van de Aziatische hoornaar neemt elk jaar toe. Niet alleen bestuivers worden hierdoor bedreigd, maar ook insectenetende vogels. Zo zijn er in Frankrijk 20% minder vogels geteld in regio's waar veel Aziatische hoornaars zijn.

Een steek van een hoornaar is alleen gevaarlijk als u allergisch bent voor wespensteken. De steek is vooral pijnlijk, pijnlijker dan een wespensteek. Dat komt omdat hun angel langer is dan van een gewone wesp.

De Aziatische hoornaar heeft niet alleen in Europa voet aan de grond gekregen, maar is intussen ook in Zuid-Korea opgedoken. De Aziatische honingbij (*Apis cerana*) heeft een afweersysteem tegen aanvallen van de Aziatische hoornaar ontwikkeld. Wanneer een jagende hoornaar het nest nadert, wordt het aantal wachterbijen verdrievoudigd in een poging om de hoornaar te overrompelen. De honingbijen vormen een 'bijenbal' rond de hoornaar waardoor de temperatuur zo hoog oploopt dat deze sterft..

CONTACTPERSOON IN UW GEMEENTE...

Hulst en Terneuzen: Joop Kruithof en Diana Roelands
tel. 0115-608014 of 06-53742474 / mail: nbvhulstee@zeelandnet.nl

Help

de Aziatische hoornaar bestrijden

WAT IS EEN AZIATISCHE HOORNAAR ?

De Aziatische hoornaar (*Vespa Velutina*) is een exotische wespensoort, die hier geen natuurlijke vijanden heeft. Hij is de heerser van de insectenwereld en vernietigt alles. Hij komt van oorsprong niet uit Nederland.

HOE KOMT HIJ HIER ?

Hij kwam Europa binnen via een bonsai-kwekerij in Frankrijk in 2004 en heeft zich sindsdien verspreid over Spanje, Portugal, Italië, Duitsland, Groot-Brittannië, Nederland en België.

Tot nu toe kwam hij vooral voor in onze zuidelijke provincies, maar hij is nu steeds vaker gezien in heel Nederland.

WAAROM WILLEN WE HEM NIET?

De Aziatische hoornaar is een groot gevaar voor onze inheemse insecten, omdat die op het menu staan van de hoornaar. Aangezien insecten de basis zijn voor onze voedselketen, wil de Europese Unie dat de Aziatische hoornaar bestreden wordt.